

A REMIX fejlesztési célkitűzései a VII. ötéves tervben*

GÖBLÖS JÁNOS
REMIX

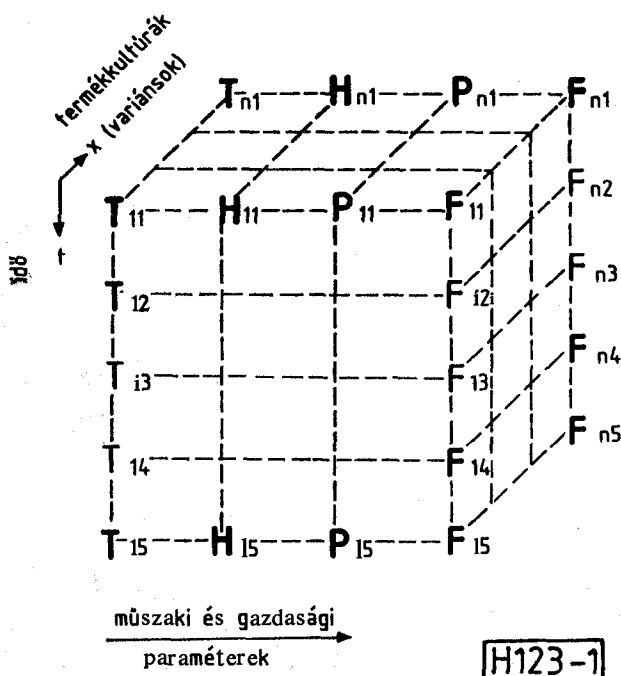

ÖSSZEFOGLALÁS

A szerző az 1985. évi Alkatrész Szemináriumon ismertetést adott a REMIX 1986—1990-ig szóló terveiről. A vállalat a VI. ötéves tervnél nem rosszabb fejlesztési dinamikát és számottevő termékkorszerűsítést szeretne végrehajtani. Ennek módszertani hátterét érintve ad rövid elemzést a várható eredményről.

1. Bevezetés

Egy gyár elképzeléseit, fejlesztési céljait meghatározni csak úgy lehet, ha a külső körülmények várható alakulását és a vállalat belső műszaki-gazdasági helyzetét és teljesítőképességét reálisan felmérték. Kissé leegyszerűsítve ehhez egy legalább háromdimenziós mátrix megoldása szükséges (1. ábra):

1. ábra. Leegyszerűsített döntési mátrix egy vállalati ötéves terv elkészítéséhez. Utólag is pontosnak bizonyuló döntéshez az egyes paraméterek saját mátrixait is elemezni kell

ahol:

$T_{x,t}$ az elért *technológiai színvonal* a vállalat meglévő (n) termékfajtájánál;

$H_{x,t}$ várható, vállalatától független műszaki *haladás* termékfajtánként;

* Elhangzott az 1985. évi Alkatrész Szemináriumon, Balatonfüreden.

Beérkezett: 1985. X. 25. (A)

GÖBLÖS JÁNOS

okleveles villamosmérnök, 1954 óta a REMIX-ben dolgozik, 1957-ig üzemmérnök, illetve kondenzátor üzemvezető volt. 1958—1968 között

a kondenzátorok fejlesztésével foglalkozott. 1969-től 1980-ig fejlesztési főmérnök, 1980-tól a REMIX műszaki igazgatóhelyettese. Több mint 25 éve HTE tag, a VB és az Alkatrész Szakosztály vezetőségi tagja.

$P_{x,t}$ a piac és gazdaság alakulása: árszínvonal, kereslet, gazdasági szabályozók;

$F_{x,t}$ a vállalat fejlesztési *forrásai* (saját, hitel, leasing stb.) a tervidőszakban;

$T_{i,t}$; $H_{i,t}$; $P_{i,t}$; $F_{i,t}$ a vállalat éves fejlesztési elképzelései egy ötéves cikluson belül ($t=1...5$) egy (pl. i -edik) termékkultúrára.

A megoldási alternatívák kidolgozásánál a kockázati tényezőket is figyelembe kell venni, más szóval azt, hogy időben egy esemény bekövetkezésének mi a valószínűsége. Az „esemény” fogalma egészen tág: a műszaki fejlődés valamilyen időpontra várt hazai iparérettségétől, a bankhitel kondíciók változásán át, a piaci kereslet várható szerkezetváltozásáig terjed. Ha mindez megvan, nagyon egyszerű a vállalati vezetés dolga: leírja ötéves stratégiáját, azt illetékes helyen benyújtja, majd számos vita, visszakérdezés, átervezés és egyetértés után abban a biztos tudatban foghat hozzá elképzelése megvalósításához, hogy a népgazdasági szabályozás menet közben gondoskodni fog néhány meglepetésről, ha nem gazdasági, akkor jogi, netán szervezeti-szerkezeti szabályok módosításával. Ha ezek a finomítások kizárólag azt a célt érnék el, hogy a vállalatok vezető szakembereit az eltunyulástól óvni, még számottevőbb népgazdasági többlet eredmény iniciálói is lehetnének. Kimutatható mellékhatásaik viszont korábban helyesen megfogalmazott és időtálló vállalati stratégiákat kérdőjelezhetnek meg, teret engedve parciális érdekeknek, hosszú távon esetleg kárt is okozva a népgazdaságnak.

Visszatérve mindarra amit egy vállalati vezetés mérlegelhet — a REMIX példáján — vegyük sorra a mátrix fontosabb elemeit.

2. Hol tartunk ma a REMIX-ben?

Öt évvel ezelőtt a frissen jóváhagyott EKFP örömétől eltelve átfogó rekonstrukciót irányoztunk elő. Minden bizonnyal szerencsénk is volt abban, hogy nemcsak a felügyeleti és országos műszaki irányító szervek, hanem a lényegesen kisebb érzelmi töltésű banki irányítás szimpátiáját és támogatását is meg tudtuk szerezni ehhez. Ma tehát ott tartunk, hogy a passzív

RC elemeink jelentős részét modern technológiákkal állítjuk elő, befejezés előtt áll a hibrid ipari ellátó bázis beruházása is. Ez utóbbi másfél év késésben van az eredeti tervekhez képest. Az ok: 1982. évi népgazdasági problémákból adódott finanszírozási késsélem. Ugyancsak emiatt húzódik át a VII. ötéves tervidőszakra potenciométer választékunk korszerűsítése és technológiai rekonstrukciója. Az 1. ábra szerinti mátrix utólagos és terjedelmes kifejtése helyett álljon itt egy táblázat, amely a gyár éves értékesítési szerkezetét mutatja a gyártmányok korszerűsége szerint:

1. sz. táblázat

1. táblázat. A REMIX termékek korszerűségének változása 10 év alatt. A jelenlegi befektetési és fejlesztési lehetőségekkel 1990-ig jó közepes szint tartható

A gyártmány		1980	1985	1990
korszerűsége	jellemző életkora (év)	az éves forgalom %-a		
Minden piacon versenyképes	< 5	27	34	40
Korszerű	... ≤ 10	24	32	35
Elavult	> 10...	49	34	25

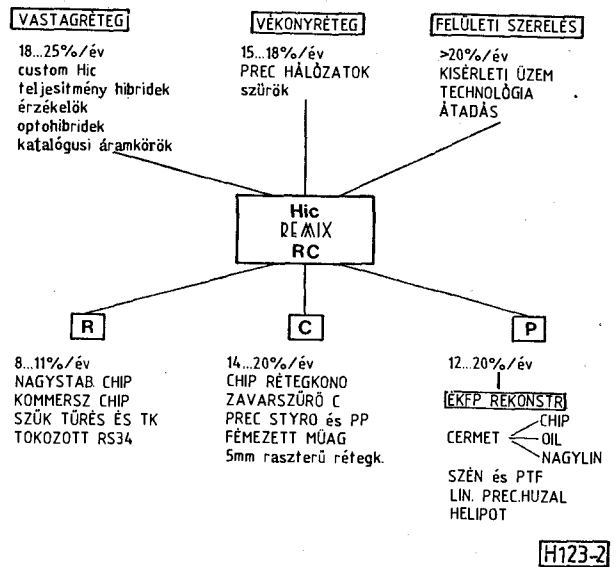
A táblázatban nemcsak azt mutatjuk be, hogy hol tartunk, hanem azt is, hogy öt év múlva hova szeretnénk eljutni. Ezzel szeretnénk beláttatni, hogy csupán az első lépést tettük meg a technikai lemaradás csökkentésére és öt év múlva sem lesz befejezett a feladat. Az eddig végrehajtott beruházások (és létszámcsökkenés) eredményeként 1980-tól 1985-ig az egy főre jutó termelőeszköz (állószerkező) bruttó érték 114 Ft-ról 233 Ft-ra, az éves termelt alkatrész mennyiség közel duplájára nőtt, és 1985-ben meghaladja 1100 millió forint értéket.

3. Merre tovább?

E cikk írásakor (1985. október vége) végleges körvonalakat kapnak a vállalati és állami tervekhez. Egy 7 milliárd forint körüli VII. ötéves tervi EKFP-n belül a passzív és elektromechanikus elemek fejlesztésére közel egyharmad rész jut. A keletkező vállalati forrás, az erre felvehető hitel és esetleg járadékos állami alapjuttatás adja a REMIX lehetőségeit, levonva az előző tervidőszak hitelviszafizetési terheit. Ennek egyenlege 800 mFt felett kell legyen ahhoz, hogy az 1. táblázatban 1990-re megcélzott termékösszetételt elérhessük. Hasonló nagyságú K+F (műfa) ráfordítással számolunk.

A döntési mátrix főbb elemei vázlatosan:

T_{xt} a megszerzett csúcstechnológiákat szinten kell tartani, ami egy komoly ráfejlesztési feladat végrehajtását jelenti. Például: az R534 sapkanélküli ellenálláscsalád precíziós tagjainak kifejlesztése (szűk Tk és tűrés, jobb stabilitás, burkolt kivitel, 5 mm raszterű rétegekondenzátor stb.).

2. ábra. A REMIX termékstratégiai vázlatja a VII. ötéves tervre a fontosabb gyártmány és gyártásfejlesztési célokkal

H_{xt} számolni kell a felületi szerelési technika hazai elindulásával és meg kell teremteni a szükséges alkatrész háttérrel (pl.: chip ellenállás, chip rétegekondenzátor, chip carrier. Ezzel párhuzamosan a hibrid technika további dinamikus terjedésével is számolni kell (HLSI)).

P_{xt} az RC elemek piaca évi 8—12% a hibrid elemeké 18—25% dinamikával nő. Stagnáló vagy enyhén csökkenő árakkal számolunk, évi 10%-ot kitevő bér- és anyagköltségnövekmény mellett. Bizonyos árrendezési koncepciókról korai lenne véleményem mondani, egy ilyen intézkedés új helyzetet teremt, beleértve a vállalati forrásokat is. Szigorodó gazdasági szabályzókat és körülményeket várunk.

F_{xt} a vállalat követni szeretné a vázolt külső folyamatokat és lehetőségein belül néhol szeretne ezek elé menni (lásd: chip ellenállás). Korszerűsíteni kívánjuk a potenciométer profilt és RC elemeink egy részénél generációváltást tervezünk (SMD).

Mindezt áttekinthetőbb formában a 2. sz. ábra mutatja:

A terv megvalósulása 1990-ben a mainál nem rosszabb összehasonlítást fog lehetővé tenni az akkori világszínvonalhoz képest a REMIX passzív RC elemek és hibridek területén.

Ez azt is jelenti, hogy a belföldi ellátásnak javulnia kell ezekből az alkatrészekből, hiszen a műszaki fejlesztéssel párhuzamosan gyártókapacitás bővítéseket tervezünk, amelynek eredményeként 1990-ben a 2300 millió forintos termelésből 700 mFt-ot megközelítő lesz a hibrid, 300—400 millió forint a potenciométer és 1200 millió forint a többi REMIX RC elem forgalma.